

<http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/13180/1/Horina%20Zhanna%20Dmytriivna%202020.pdf>. 4. Морозова И. Слагая слоганы. Москва: РИП-Холдинг, 2006. 174 с. 5. Свекла Т. П. Слоган как основной компонент рекламного сообщения и его влияние на массовое сознание. *Коммуникативные исследования*. 2015. № 3 (5). С.87-95. 6. Черепанова И. Ю. Заговор народа: Как создать сильный политический текст. Москва: КСП+, 2002. 464 с.

Ганна Гуславська,
здобувач вищої освіти 2 року навчання
за другим (магістерським) рівнем
історико-філологічного факультету
Університету Ушинського
Науковий керівник: к.філол.н., доц. І. А. Хижняк

ПРОБЛЕМА ЕМІГРАЦІЇ В КОНТЕКСТІ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ

Статтю присвячено дослідженню теми еміграції у творах сучасних українських письменників. Розглянуто психотипи головних героїв, проаналізовано художні особливості зображення теми еміграції крізь призму світогляду дитини.

Ключові слова: еміграційний текст, соціальне сирітство, трудові мігранти.

The article is devoted to the study of the theme of emigration in the works of modern Ukrainian writers. The psychotypes of the main characters are considered, the artistic features of the image of the theme of emigration through the prism of the worldview of the child are analyzed.

Keywords: emigration text, social orphanhood, labor emigrants.

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями.

Тема еміграції в сучасній літературі вельми актуальна серед українських митців, які через зміст та образи розкривають головну проблему трудових мігрантів. Письменники зображують причини та наслідки розриву родинного комунікаційного зв'язку, негативні наслідки міграційних процесів («Мама по скайпу» М. Савка), розкривають образ трудового емігранта в сучасній українській літературі («Фрау Мюллер не налаштована платити більше» Н. Сняданко). Проте ця тема залишається зовсім недослідженою сучасним літературознавством. Саме тому, на наш погляд, ґрунтовне вивчення художньої своєрідності зображення теми еміграції та заробітчанства крізь призму сучасної літератури дозволить простежити специфіку розвитку та основні тенденції постмодерного процесу в культурно-мистецькому просторі сьогодення.

Аналіз наукових досліджень, у яких розглядувалась проблема і на які спирається автор.

Темою трудової міграції зацікавилися вчені сектора етносоціальних досліджень Інституту народознавства та Міжнародного благодійного фонду «Карітас України» при НАН України. Художнім осмисленням зазначеної проблематики у літературі займалась Ганна Скуртул [3]. Дослідниця проаналізувала проблеми, принципи класифікації та особливості розвитку еміграційної прози. Визначенню основних психотипів головних героїнь, специфічних рис характерів присвячено статтю Т. В. Николук [2].

Мета статті – розглянути та проаналізувати художню своєрідність відображення у сучасній літературі причин та наслідків комунікаційного розриву між дітьми та батьками через вимушену еміграцію, розглянути основні принципи психологізму у зображенні головних героїв проаналізованих творів.

Виклад основного матеріалу. Ціла низка сучасних українських авторів у свої творах розкрили та показали проблеми сучасної трудової еміграції: Артем Чапай «Понаїхали», Наталка Снядалко «Фрау Мюллер не налаштована платити більше», Сергій Жадан «Ворошиловград», Василь Махно збірка оповідань «Дім у Бейтін Голлов», Ірен Роздобутько «Я знаю, що ти знаєш, що я знаю», Мар'яна Савка «Мама по скайпу».

Найбільш вражаючою є унікальна антологія «Мама по скайпу», присвячена трудовому мігранству, спілкуванню на відстані дітей та батьків, відчуженню та поступовому зникненню родинної комунікації.

Як слушно зазначає Каті Брунер, перекладач та співупорядник книги: «Тема, якій присвячена книга «Мама по скайпу», – актуальна не лише для українського суспільства, а й близька, і в певному сенсі універсальна, для більшості країн. У Німеччині, як і в Україні, батьки і діти стикаються з проблемами тимчасової розлуки, постійними поїздками та спілкуванню лише по скайпу. Автори, які взяли участь у проекті, зуміли чітко показати болючі аспекти заробітчанства. Але вони також вловили і моменти надії та радості. Хоча тема така болюча, тексти тримають читача» [1, 14-15]. Тема еміграції залишається майже непоміченою у сучасному суспільстві, її намагаються уникати і політики.

Економічна криза, низький розвиток культури призвели до вимушеної трудової еміграції. Як правило, за кордон виїжджають батьки, залишаючи своїх дітей напризволяще, фактично віддаючи їхнє виховання вулиці, телебаченню, Інтернету, одноліткам. У збірці оповідань «Мама по скайпу» письменники торкнулися важливої проблеми «соціального сирітства».

В оповіданні Г. Крук «No raura» головний герой хлопчик Івась спілкується з мамою тільки по скайпу, за допомогою смайликів.

Письменниця занурюється в переживання жінки-матері, описує її психологічний стан відчаю, безпорадності, відчуття втрати часу, втрати дитинства свого сина. Головна героїня усвідомлює, що не зможе знову стати частиною життя своєї дитини, бо воно минає без неї, бо син починає звикати жити без матері, без її обіймів. «Тих людей, яких ми колись покинули, більше нема... Ти не зможеш вклинитись в їхнє життя, бо воно звикло минати без тебе» [1, 20].

Галина Крук і Сергій Гридін, Маріанна Кіяновська і Галина Малик із тонким психологізмом показують, що не лише дитина, а й підліток потребує материнської уваги, доторку й обіймів. Їхні герої або згадують про моменти материнської ніжності, або прагнуть їх. І як найдорожчу коштовність ховають давні мамині фото або ж уникають дивитись на нові, прислані «з далекої Італії», на яких мам вже – чужинка. «Мама є – як день і ніч, ранок і вечір. А весь час думати про маму зазвичай починають тільки тоді, коли мами немає... тобто вона є – на фотографіях, наче квітки на поштовій листівці. Але ж вони – несправжні...» [1, 64]. Маленькі діти від'їзд мами сприймають як постійне очікування її повернення і запитують про це постійно. Підлітки сприймають все значно болісніше, вважаючи такий вчинок найріднішої дитини як зраду. Головний герой оповідання С. Гридїна «Гроші не пахнуть» відмовляється розмовляти з матір'ю через те, що вона вирішила виїхати на заробітки. Така удавана байдужість робить боляче не тільки матері хлопчика, але й самому героєві. Проте може бути і більш складний варіант реакції на таку звістку про від'їзд батьків. Так, героїня оповідання Т. Малярчук «Час дітей» вдається до такого собі своєрідного анархізму, що згодом з безпечних та безневинних витівок перетворюється на кримінальні злочини, за якими наступає остаточний фінал – смерть головного героя. «Нас називали бандитами, іродами, байстрюками, циганами. Ще нас називали безпризорним горем, заразами, убійством, татарами» [1, 105].

З огляду аналізованої проблеми видається цікавим і уривок роману Наталки Сняданко «Фрау Мюллер не налаштована платити більше». Письменниця вважає, що трудове мігранство це традиція, поклик, а не проблему чи то більше, всенародна трагедія, оскільки з України виїжджали постійно впродовж багатьох років, проте лише зараз це трудове емігрантство.

Потреба у грошах ось основна мотивація головних героїнь саме пошук заробітків змусило їх залишити кордони України. Проте життя за кордоном Христини та Соломії відкрило в них можливість до самопізнання та самоаналізу. Саме Христина більше спроможна до аналізу, осмислення та спостереження за дійсністю. Головні героїні розпочинають чи не нове життя за кордоном. Більше свободи та можливостей відмовитись від нав'язаних українських стереотипів.

Висновки і перспективи дослідження. Отже, проаналізувавши твори зі збірки «Мама по скайпу», можна зробити висновки про їх високо-психологізм. У творах спостерігаються складні особистісні трансформації головних персонажів, їх емоційні стани та почуття. Глибокі особистісні трагедії та намагання адаптуватися до нових життєвих складних умов – ось про що ці твори. Жанрова специфіка, центральні топоси та особливості композиції та мови у творах сучасних українських письменників - проблеми, які потребують вирішення, більш детального розгляду та аналізу. Це буде темою подальшого наукового пошуку.

Література

1. *Мама по скайпу.* Львів, 2018. URL: <https://vipsoft.blob.core.windows.net/contest/f0c45a57bf48660469873a5b9e747e3a>

2. *Николюк Т.* Психотип трудового емігранта в сучасній українській прозі. *Вісник університету ім. А. Нобеля. Серія «Філологічні науки».* 2017. N2 (14) С.134-138. URL: <https://phil/duan.edu.ua> 3. *Скуртул Г.* Художнє осмислення еміграції в українській прозі останньої третини ХХ – початку ХХІ століття: автореф. дис. ...канд. філол.. наук. Київ, 2015. 18 с.

Наталія Зошук,
к.філол.н., доцент
кафедри іноземних мов
Національного університету
водного господарства та природокористування

ЛЕКСИКО-СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РЕКЛАМНОГО ТЕКСТУ

Статтю присвячено питанню лексико-стилістичних способів та прийомів рекламного дискурсу, який поєднує в собі розмаїття стилістичних семасіологічних засобів та прийомів. Основною їх метою є стимуляція, маніпуляція та емоційне забарвлення рекламного тексту, що сприятиме досягненню мети рекламодавця та задоволенню потреб покупця. Використання фонетичної мовної гри увиразнює використання стилістичних семасіологічних ресурсів у рекламному тексті та має специфічне відображення у людській психіці на культурі суспільства в цілому.

Ключові слова: рекламний текст, рекламне повідомлення, дискурс, стилістичні фігури, оцінно-емоційний зміст.

The article is devoted to the issue of lexical and stylistic methods and techniques of advertising discourse. It discovers the combination of stylistic, semasiological means and techniques. Their main purpose is stimulation, manipulation, and emotional coloring of the advertising text, which will contribute to the achievement of the advertiser's goal and satisfaction of the consumer. The use of phonetic language game emphasizes the use of stylistic semasiological resources in the advertising text and has a specific reflection in the human psyche on the culture of society as a whole.

Key words: advertising text, advertising message, discourse, stylistic figures, evaluative and emotional content.

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Реклама в сучасному суспільстві відіграє важливу та змістовну роль як лексико-стилістичного напрямку так і психологічного. Для досягнення бажаного результату рекламодавець використовує різноманітні стилістичні засоби та прийоми. Використання стилістичних семасіологічних ресурсів у рекламному тексті має специфічне відображення у людській психіці та культурі певного суспільства в цілому [15, 7].

У рекламному дискурсі широко використовуються різноманітні стилістичні засоби та прийоми: фігури заміщення (фігури кількості: гіпербола,